

Brusel 3. října 2022
(OR. en)

12934/22

LIMITE

JAI 1252
COPEN 337
FREMP 192
JUSTCIV 119

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Justiční vzdělávání a jeho dopad na přístup ke spravedlnosti v kontextu právního státu

Delegace naleznou v příloze výše uvedenou poznámku předsednictví.

Diskuse o právním státu

Justiční vzdělávání a jeho dopad na přístup ke spravedlnosti v kontextu právního státu

Vysoce kvalitní vzdělávání zahrnující řadu oblastí, jako je právo samotné (vnitrostátní, unijní a mezinárodní), evropské normy v oblasti právního státu, znalosti mimo oblast práva, digitální nástroje používané v soudnictví, „profesní dovednosti soudců“ a manažerské dovednosti, významně přispívá ke kvalitě soudních rozhodnutí a justičních služeb poskytovaných občanům¹.

Proto je nezbytné specializované justiční vzdělávání, zejména za účelem zvýšení dostupnosti soudů pro osoby se zvláštními potřebami, zajištění řízení vstřícných k dětem, poskytování vhodné podpory obětem trestných činů a dalším zranitelným skupinám a umožnění lepší výměny informací mezi soudy, jakož i se sdělovacími prostředky a veřejností.

Neméně důležitou roli pro dodržování zásad právního státu a zajištění účinné soudní ochrany hrají dobře vyškolení soudci. Jejich dalším vzděláváním se podporuje úsilí o zlepšení nezávislosti, kvality a účinnosti vnitrostátních systémů soudnictví.

¹ Obrázky 39 a 32 – srovnávací přehled EU o soudnictví 2022 (dokument 9304/22 + ADD 1) a obrázek 35 – srovnávací přehled EU o soudnictví 2021 (dokument 10934/21).

Význam justičního vzdělávání v souvislosti se základními charakteristikami soudních systémů je uznáván jak na vnitrostátní, tak na evropské úrovni. Členské státy poskytují zaměstnancům soudů specializované justiční vzdělávání, ať už prostřednictvím příslušných ministerstev, samosprávných orgánů nebo specializovaných akademických institucí. Pro budoucího nezávislého a nestranného odborníka je počáteční vzdělání klíčovým krokem; vzdělávání hraje zásadní úlohu nejen při výběru soudců, ale i během jejich profesní dráhy a přispívá k ochraně právního státu.

Na úrovni EU poskytuje Evropská komise od roku 2011 obecný strategický rámec pro justiční vzdělávání zaměřené na právo EU, přičemž ten nejnovější² se zaměřuje na počáteční vzdělávání, jehož souvislost s právním státem byla projednávána na konferenci pořádané ve spolupráci s francouzským předsednictvím Rady na jaře 2022³. Pokud jde o praktické provádění, Evropská síť pro justiční vzdělávání (EJTN) podporuje vzdělávání a výměnu znalostí o evropském soudnictví, zatímco Akademie evropského práva (ERA) a Evropský institut veřejné správy (EIPA) v Lucemburku konkrétně pomáhají posílit znalost práva EU, a to i v rámci soudnictví. Evropská strategie justičního vzdělávání podporuje vzdělávání všech profesí zapojených do výkonu spravedlnosti, které spolu se soudnictvím přispívají k budování kultury právního státu v soudních systémech a zajišťují účinný přístup ke spravedlnosti. Strategie vyzývá k aktivnímu zapojení zúčastněných stran, jako je Rada evropských advokátních komor (CCBE), Evropská nadace soudních vykonavatelů, Notáři Evropy (CNUE) a Evropská unie soudních úředníků (UEHJ). V neposlední řadě monitoruje Komise prostřednictvím výročních zpráv⁴ účast právníků na vzdělávání v oblasti práva EU.

² S názvem „Zajištění spravedlnosti v EU – Strategie evropského justičního vzdělávání na období 2021–2024“, (dokument 13704/20).

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/conference_report_initial_training_of_justice_professionals_serving_the_rule_of_law-en.pdf.

⁴ Výroční zprávy o evropském justičním vzdělávání, Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele, Evropská komise, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/european-judicial-training-2021-2nd_edition.pdf.

Srovnávací přehled EU o soudnictví již několik let poskytuje ukazatele týkající se některých aspektů justičního vzdělávání⁵. Ve svých výročních zprávách o právním státu Komise rovněž zkoumá relevantní vývoj v oblasti justičního vzdělávání v členských státech, který je popsán v příslušných kapitolách o jednotlivých zemích⁶. Kromě toho bylo prostřednictvím programu Spravedlnost věnováno 17,7 milionu EUR na podporu vzdělávání justičních pracovníků zaměřeného na občanské a trestní právo Unie a právní předpisy Unie v oblasti základních práv, právní systémy členských států a právní stát⁷. V národních plánech pro oživení a odolnost některých členských států byly rovněž vyčleněny dodatečné zdroje na zlepšení justičního vzdělávání.

Ministři spravedlnosti opakovaně potvrdili, že počáteční a další justiční vzdělávání přispívá k účinnosti, kvalitě a nezávislosti příslušných soudních systémů. Rovněž se shodli, naposledy v závěrech Rady o podpoře vzdělávání justičních pracovníků z roku 2021⁸, že justiční vzdělávání posiluje vzájemnou důvěru, která je nezbytná pro justiční spolupráci v občanských a trestních věcech.

Vzhledem k tomu, že všechny tyto prvky tvoří nedílnou součást evropské kultury právního státu, jakož i s přihlédnutím ke každoročnímu dialogu Rady o právním státě a v návaznosti na horizontální diskusi na zasedání Rady pro obecné záležitosti dne 20. září se ministři vyzývají, aby jednali o těchto otázkách:

⁵ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2022 (dokument 9304/22+ ADD 1).

⁶ [2022 Rule of law report - Communication and country chapters | European Commission \(europa.eu\)](#) (viz dokument 11408/22 + ADD 1–28).

⁷ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2022 (dokument 9304/22+ ADD 1).

⁸ Dokument 6926/21 + COR 1.

1. *Jak členské státy v souvislosti s ambiciózními cíli stanovenými ve strategii evropského justičního vzdělávání na období 2021–2024 zajistí vysokou účast soudců na dalším vzdělávání? Existují na vnitrostátní úrovni nějaká opatření ke sledování účasti na justičním vzdělávání a k posouzení jeho dopadu a účinnosti?*
 2. *Jak je další vzdělávání soudců, ať už dobrovolné, nebo povinné, propojeno s profesním rozvojem soudců, a to buď v obecné rovině, nebo v souvislosti s přijetím pozic ve vedení soudu? Je patrné určité napětí mezi povinností účastnit se vzdělávání a nezávislostí soudců?*
-